NEVOIA DE PERSONALITĂȚI

Conf. univ. dr. Nicolae Lupu
Academia de Studii Economice din Bucureşti
Secretar ştiinţific, Facultatea de Comerţ

Iniţiativa introducerii rubricii "Personalia", cu intenţia consacrării unor personalităţi din trecutul Facultăţii de Comerţ, apare într-un context mai larg.

Pe de o parte, în anul 2001, când a fost sărbătorit jubileul Facultăţii de Comerţ, pentru prima dată, au fost realizate investigaţii şi a fost alcătuit un istoric al facultăţii. Între altele, s-au găsit fotografii ale tuturor celor 14 decani care se succedaseră la conducerea facultăţii până în acel moment. În acest an, cu ocazia împlinirii a 55 de ani de funcţionare neîntreruptă a facultăţii, la Editura Uranus, a fost editată lucrarea *Istorie şi comerţ. Din trecutul învăţământului de comerţ de la Academia de Studii Economice din Bucureşti*, incluzând un "(Foarte) Mic dicţionar de nume din cadrul facultăţii", cu 87 de persoane cu funcţie de conducere şi conducători de doctorat.

Pe de altă parte, încă din anii '60, în lucrările monografice cu privire la Academie apărute cu diferite prilejuri, sunt evocate figurile unor profesori iluştri, care s-au bucurat de apreciere şi recunoaştere. De fiecare dată însă, pentru acest Panteon sunt consideraţi numai profesori care au activat în primele decenii de existenţă a instituţiei. De exemplu, prin volumul *Academia de Studii Economice Bucureşti, România. 1913-2003*, apărut la Editura Economică, sub semnătura prof. Emil Răcilă, în rândul marilor profesori sunt incluse următoarele personalităţi: Ion N. Angelescu, Emil Brancovici, Constantin Bungeţianu, Stanislav Cihoski, Anton Davidoglu, Ştefan I. Dumitrescu, Ion Evian, Zoe Gheţu, Nicolae Iorga, Spiridon Iacobescu, Dumitru R. Ioaniţescu, Vasile Iscu, Eugen Ludwig, Virgil Madgearu, Gromoslav Mladenatz, Mihail Paşcanu, Ion Răducanu, Andrei Rădulescu, Victor Slăvescu, Gheorghe Taşcă. În general, la vremea lor, aceştia s-au afirmat asimilând cunoştinţele dobândite la instituţiile prestigioase din străinătate unde şi-au încheiat studiile de licenţă sau doctorat şi adaptându-le la realităţile româneşti. Deşi Facultatea de Comerţ a fost înfiinţată abia în 1951 (sub denumirea de Facultatea de Comerţ şi Cooperaţie), la nivelul Academiei, comerţul a fost un domeniu primordial de studiu. De altfel, chiar denumirea iniţială a instituţiei, din 1913, a fost de Academia de Înalte Studii Comerciale şi Industriale. Dintre profesorii menţionaţi anterior, mai mulţi au avut preocupări în legătură cu studiul comerţului. Astfel, Emil Brancovici era profesor definitiv la catedra de comerţul cerealelor şi al derivatelor; Vasile Iscu la catedra de industria, comerţul şi legislaţia petrolului; Eugen Ludwig la catedra de chimie aplicată şi studiul mărfurilor; Gromoslav Mladenatz la catedra de cooperaţie.

Indubitabil că şi a doua jumătate a secolului trecut a înregistrat contribuţii remarcabile, ale unor profesori de seamă. În pofida ideologizării unor discipline de până în 1989, întregi domenii ale

cunoaşterii s-au afirmat în ultimele decenii. În această postură, la nivelul Facultății de Comerț, s-au aflat marketingul şi turismul. Iar fără aportul unor vizionari precum profesorii Constantin Florescu, Mihai C. Demetrescu sau Alexandru Zamfir, marketingul nu ar fi putut fi introdus ca disciplină universitară în 1971 - în premieră pentru țările Europei Centrale şi de Est. În 2001, prof. Constantin Florescu scria: „Introducerea disciplinei Marketing şi, odată cu aceasta, constituirea unei catedre distincte, au fost posibile, între altele, şi datorită schimbărilor intervenite în conducerea ASE, noul rector (Gh. Dolgu) dovedindu-se o persoană cu un orizont larg şi deosebit de receptiv la nou." Expresie a aspectelor contradictorii din biografia unor personaje din epocă, Gheorghe (Gogu) Rădulescu, profesor, membru al CPEx al PCR până în 1989, este considerat organizatorul primului nucleu de studiere a pieței din România, implicit un precursor al marketingului. Cât priveşte studiul mărfurilor, având caracter tehnic, a putut să fie ferit în cea mai mare parte de imixtiunile politicului.

Prin inițiative mai mult sau mai puțin coerente, în ultimii ani, a fost recunoscut statutul unor personalități precum Nicolae N. Constantinescu (vezi şi articolul lui Puiu Nistoreanu din numărul precedent al revistei noastre) şi, respectiv, Ionel Blaga, ambii de la actuala catedră de economie şi politici economice.

În al treilea rând, astfel de preocupări prind contur şi în cadrul unui demers editorial la nivel de Academie. În aprilie 2006, cu ocazia Zilei ASE, a fost lansată lucrarea *Rectorul Paul Bran 1996-2004*, în coordonarea profesorului Ion Gh. Roşca. În acest fel, Editura ASE nu numai că îl omagiază pe cel mai recent fost rector al Academiei, ci şi inaugurează o suită de lucrări - după cum promite actualul rector, prof. Ion Gh. Roşca - reunite într-o colecție "Mari personalități ale Academiei de Studii Economice din Bucureşti".

Programatic, pe acest teren fertil al interesului, pe deplin justificat, pentru istoria instituției şi personalitatea înaintaşilor, ne propunem să punem în lumină, în fiecare număr al revistei, personalitatea câte unuia dintre cei mai mari profesori care şi-a desfăşurat activitatea în cadrul Facultății de Comerț. Este vorba de cadre didactice retrase de la predare, de la catedrele de comerț, merceologie şi chimie-fizică, dar şi marketing şi relații economice internaționale. Cu siguranță că din această galerie de personalități nu ar trebui să lipsească următorii 10 profesori: Virgil Armeanu, Eugen Barat, Dumitru Dima, Constantin Florescu, Iosif Ionescu-Muscel, Dumitru Patriche, Tiberiu Pavel, Alexandru Puiu, Alexandru Redeş şi Nicolae Sută. Evident că lista rămâne deschisă, mai ales pentru generația mai tânără, aflată în activitate. Ordinea apariției în revistă, începând cu numărul viitor, nu contează în nici un fel. Misiunea de a le creiona profilul biografic le revine colegilor care i-au cunoscut şi îi cunosc cel mai bine. Sperăm ca la această rubrică să avem plăcerea de a parcurge texte semnate de profesori precum Camelia Călin, Ion Diaconescu, Mihai Grigorescu, Viorel Petrescu, Nicolae Al. Pop, Ovidiu Rujan, Ion Stănescu, dar şi Nicolae Sută, pentru fiecare în parte aşteptând să ne ofere un tablou cât mai cuprinzător al personalității respective. Am vrea ca invitația însăşi de a scrie despre un mare profesor să onoreze şi să fie percepută ca expresie a încrederii acordate.